

hvorpaa det er gaaet i Frankrig, og mit Indtryk er, at det der overalt har haft en heldig Karakter; det er de Erfaringer, der ere gjorte med Omvalgssystemet der. Der øves for Tiden megen Kritik over mangt og meget i den franske Valgordning; men Svaghederne afbødes, de forstærkes ikke ved Omvalgssystemet. Det har ført til dette ganske rimelige og naturlige, at man ved første Valg stiller forholdsvis mange Kandidater op, men saa ved Omvalget træffer de fornødne Aftaler og bringer det hele i en rimelig Orden. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det samme vil ogsaa gentage sig i Danmark og i endnu stærkere Stil og paa en mere systematisk Maade, end det plejer at være Tilfældet i Frankrig; dette er ogsaa lettere i Danmark, da Forholdene her ere lettere at overskue end i Frankrig. Saa vidt jeg kan se, er der god Udsigt til, at hvis vi indføre Omvalgssystemet i Danmark, ville vi opnaa en stor Del af Forholdstalssystemets Fordele uden at faa dets Svagheder og med Bevarelse af de store Fordele, der knytte sig til Ordningen med Enkeltmandskredse, de store Fordele, som disse Valg bringe ved den personlige Tilknytning mellem Vælgerne og deres Repræsentanter. Det, der vil ske, vil nemlig efter al Sandsynlighed være dette, at efter første Valg ville Partiledelserne gruppevis i de forskellige Landsdele gøre op, hvor mange Stemmer der er faldet paa de forskellige Partiers Kandidater; ud derfra vil man saa slutte Overenskomst om Kandidater ved Omvalgene, og ud af dette vil der igen efter al Sandsynlighed gaa et Ting, hvor Fordelingen af Kandidater staar i et nogenlunde naturligt Forhold til Antallet af de paa de forskellige Partier afgivne Stemmer.

Et andet Punkt, der er Grund til at gøre opmærksom paa, er, at vi have foreslaaet Omvalgene ordnede saaledes, at der stemmes kommunevis, at der ved selve Omvalgene ikke stemmes paa samme Valgsted som ved det første Valg, men derimod i Kommunerne. Det er jo et stort Spørgsmaal, om man overhovedet ikke skulde gaa til Kommuneafstemning. Kommuneafstemning eller Distriktsafstemning er nu indført alle Steder med Undtagelse af Ungarn, som har højst ejendommelige

Valgforhold, og Luxemburg, hvor man har ganske smaa bitte Kredse. Imidlertid er der i den nu bestaaende Ordning med en Valgdag mange tiltalende Sider. Der ligger en vis Glans over en saadan dansk Folketingsvalgdag. Der er adskillige Vælgere, som ved Valgdagens Begivenheder ligesom føres ud af deres almindelige daglige Tilværelse. Der er noget fremmede med Hensyn til politisk Interesse i dette, at mange Mennesker komme sammen paa den Maade, som det sker paa Valgdagen. Jeg tror, vi skulde nødig opgive dette, hvis vi kunne bevare det. Om vi kunne det, efter at vi ere gaaede over til en langt videre Valgret, end vi nu have, skal jeg ikke i Øjeblikket komme ind paa. Det er vel neppe sandsynligt. Men saa længe vi ikke ere gaaede videre, end vi ere paa dette Punkt, kan man for det første Valg bevare Systemet, som vi ere vante til, men saa ved anden Afstemning lade Omvalg foregaa i Kommunerne.

Ved Omvalgene have vi tænkt os, at der ikke skulde gives Lejlighed til Nej- og Ja-Afstemning. Hvis man ved Omvalgene kun opstiller een Kandidat, skulde det være nok, saa at han uden videre vælges. Hvis man ikke gaar den Vej, vil man være udsat for at faa 3, maaske 4 Afstemninger i Kredsen; det vilde være lovlig omstændeligt, og der er neppe nogen Betænkelighed ved at nøjes med Nej- og Ja-Afstemningen ved første Valg, som vi have det nu. Det er en dansk Specialitet, som vel ikke har saa overvættets stor Betydning. I Overensstemmelse dermed maa vi sige, at hvor vi nu have Ja- og Nej-Afstemning, vil man naturligvis ved det andet Valg, som følger, efter at en Kandidat er stemt ned ved et Flertal af Nej-Stemmer, selvfølgelig kunne anvende hele den almindelige Valgmetode, altsaa først almindeligt Valg og saa anvende Omvalg, hvis man holder sig til Reglerne, der staa i den nugældende Valglov, hvilket er sket i dette Forslag.

Jeg har hermed kastet et Blik paa hele Karakteren af det Forslag, jeg har den Ære at fremføre for det høje Ting. Jeg undervurderer ikke de Vanskeligheder, den Regering staar overfor, som prøver paa at gennemføre et Forslag af denne Karakter. Det er kun menneskeligt, at overfor en Valgkredsordning hvert Medlem